

Chove sobre mollado

Fermín Bouza

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

BOUZA, FERMÍN (2011 [1997]). “Chove sobre mollado”. *Luzes de Galiza*: 28, 5. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*. <<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/568>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

BOUZA, FERMÍN (1997). “Chove sobre mollado”. *Luzes de Galiza*: 28, 5.

* Edición dispoñíbel desde o 4 de abril de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

Chove sobre mollado

FERMÍN BOUZA

Fixemos máis de mil kilómetros metidos no meu coche, na longa viaxe de Monforte a Santander, pola terra de Campos, e na volta a Monforte pola mesma roita. Eran os derradeiros días do verán de 1986, alá polo 10 de setembro. Mil kilómetros dan para moito, e deron, neste caso, para un recordo inesquecible. Non coñecía a Lois persoalmente ata aquela viaxe, co gallo de *Galicia: chove sobre mollado*, unha festa galega artellado por Suso Iglesias, os Pereiros e outros, na Menéndez Pelayo, que serviu, entre outras cousas, para confrontar as teses de Luis Racionero (*Los bárbaros del Norte*) coa sensibilidade bretmosa, septentrional e atlantista de xentes que andaban máis ou menos arredor daquela curiosa e importante revista chamada *La Naval*. Xogos daqueles anos. Xogos que percuraban algunha afirmación das culturas norteñas ó abraiante esteticismo das sevillanas, o Mediterráneo, o sol, Marbella, o clasicismo grego, e toda esa morea de tópicos sureños que privilexiaron a Bécquer sobre Rosalía ou ao sol sobre a chuvia. Ou esa tolerancia mediterránea fronte á sensibilidade bárbara, tolerancia da que é boa mostra o chiismo campante en Arxelia, poño por caso. Cousas desas. Cousas que foron usadas para crear o imaxinario nacional-folklórico da España negra e que aínda duran. Non era esa a intención de Racionero, sen dúbida, pero a resposta era necesaria.

E a esa resposta iamos Lois e máis eu, en compañía da miña muller, Carmen Peña, e de outra tropiña que ía por outros camiños. Xogos daqueles anos. E o camiño tiña moito para mirar e moitos para non mirar (esas inmensidades de terróns na Terra de Campos, nas que de súpeto había unha casoupa e ao seu carón un letreiro: «centro ciudad»: unha coña miserable da Administración Central). E entón, mirándonos a nós mesmos, ía emerxendo a poesía. Recitaba Lois, recitaba eu, e Carme, historiadora da

arte, ía explicando as pedras do camiño entre poema e canción, que tamén se cantou.

A poesía de Lois tiña o fulgor da noite da alma urbana, e nacía da experiencia viva do autor, dos seus recunchos sensitivos onde tremaba un xove ferido pola doenza física e pola doenza da modernidade, ese xogo de sombras e de espellos que nos envolve nas imaxes podrecidas dun tempo sucio. E ambalasdúas doenzas dábanlle a súa alma unha sensibilidade fonda e directa que axiña xurdía na conversa, máis alá da rutina expresiva que propicia a longa viaxe. Non tardamos nin cinco minutos en ter esa confianza que crea un espacio realmente expresivo, sendo el e sendo eu dúas persoas máis ben prudentes, ou tímidos ou, dalgún sentido, pouco faladoras. Axudados por Carme na construción inmediata dese espacio, a viaxe converteuse nun pracer para sempre.

A súa poesía sintética que viña da mesma vida e da mesma noite non tiña moito que ver cos poemarios habituais: e falamos de poesía mínima e sintética da tradición xaponesa, e de Ungaretti, e tamén de Uxío e de outros galegos, pero tamén das longas respiradas dos *beat*, heredeiros de Wiltman, e do malditismo hispano de xenealoxía *beat*: con Oroza, que foi *beat* sen coñecerlos. E falando do *beat* de Celeiro, reciteille eu un poemíña-xogo do meu primeiro libro «serio» de poesía en español, moitos anos atrás, que tamén lle recitara a Oroza alá no Café Comercial do principio dos 70. Aquí o deixo para Lois, lembrando aquela viaxe e a gracia que lle fixo:

Un cerrajero sale / en bicicleta al alba / a deshonrar muchachas / si rubias, si morenas, / si horriblemente pálidas; / o tristes, cenicientas, / en general, muchachas / con algo que perder / esperando angustiadas / que se las coma un pez

Aquel corpo-Quixote que era o de Lois foi cambiando o seu xesto un pouco triste por outro un pouco ledado, e de

cando en vez cantaba as baladas de terra e do mundo mentres o coche ía entrando e verdes e a luz de mar xa se vía no ceo te comentamos iso: o primeiro anuncio de mar é un cambio na luz, e isto xa se percibe a máis de cen kilómetros da costa. E o ulido das galletas por Aguilar de Campos. E algunha humildade, algunha brétema, esa luz, o mar. O mar.

E así chegamos a Santander, logo de nos perder por algunha encrucillada do camiño (de Santiago, por certo). «Se algún día temos que perdernos, iremos cara ao Índico. Pasamos do Mediterráneo», díxolle Lois a Racionero. Eran xogos daquela tempo. Dez anos xa. Meu benquerido Lois, hemos de nos ver aínda. Máis alá.

A poesía de
Lois tiña o
fulgor da noite
da alma
urbana, e nacía
da experiencia
viva do autor.